

FINANCIËN

1.1 Realisaties 2000-2006

1.1.1 De groei van de provinciale begroting over de periode 2000-2006

De gewone uitgaven (= dagdagelijkse werking) stegen van 166,5 mln. euro bij de aanvang van de legislatuur (in 2001) tot 228,7 mln. euro in 2006, wat een stijging is van 37 %.

De provincie puurt haar inkomsten uit de provinciebelastingen (51,3%), uit toelagen van andere overheden (39,6%) en uit vergoedingen voor geleverde prestaties (9,1%).

1.1.2 Eenmalige verhoging van de provinciebelastingen

Bij de start van de huidige legislatuur werden zowel de tarieven van de algemene provinciebelasting (APB) als de opcentiemen op de onroerende voorheffing verhoogd i.f.v. van de beleidsplanning 2001-2006.

- De APB voor de gezinnen steeg van 20 euro naar net geen 25 euro. Voor de bedrijven werd het minimumtarief opgetrokken van 88 euro naar 104 euro.
- Het aantal opcentiemen op de onroerende voorheffing werd verhoogd van 245 naar 295 (+20%).

1.1.3 Oorzaken van de éénmalige verhoging van de provinciebelastingen

- De tariefverhoging van de APB was nauwelijks meer dan een indexering. In tegenstelling tot de opcentiemen op de onroerende voorheffing wordt de APB immers niet automatisch geïndexeerd, waardoor de opbrengst de facto procentueel van jaar tot jaar daalt.
- In 2001 besliste de Vlaamse Regering ééenzijdig om enerzijds op jaarbasis 25 mln. euro uit het Provinciefonds te halen (jaarlijkse minderinkomst van ongeveer 6 mln. voor Oost-Vlaanderen) en anderzijds het investeringsfonds voor de provincies af te schaffen (1,2 miljoen euro op jaarbasis).

Ook in een later stadium van de legislatuur bleven de provincies niet gespaard van eenzijdig opgedrongen maatregelen met budgettaire consequenties, zoals:

- De subsidiëring van de politieke partijen (ruim 1 miljoen euro op jaarbasis)
- De subsidiëring van de provinciale instellingen voor morele dienstverlening (voor 2006 ruim 804.000 euro).

1.1.4 Administratieve vereenvoudiging voor de APB-bedrijven en voor de APB-gezinnen

De éénmalige tariefverhoging werd gekoppeld aan een grondige administratieve vereenvoudiging.

Voor de APB-Bedrijven werd ingevoerd dat eens een belastingplichtige tijdig aangifte deed, het jaar nadien gewerkt wordt met een 'voorstel van aangifte' dat niet meer moet worden teruggestuurd indien de voorgedrukte belastbare gegevens ongewijzigd blijven. Door deze vereenvoudiging werd het 'risico' beperkt om geen of laattijdig aangifte te doen.

Waar de meeste gezinnen reeds geen aangifte meer moesten indienen, werd de vereenvoudiging nu ook doorgevoerd voor de gezinnen met belastbare oppervlakten boven de 10.000 m².

1.1.5 Technieken voor een evenwichtig financieel beleid

A. Actief schuldbeheer

- De zware investeringsinspanningen van de laatste jaren en de budgettaire onmogelijkheid om deze investeringen te financieren met eigen middelen, zorgden onvermijdelijk voor een substantieel hogere uitstaande schuld.
- Niet alleen dankzij de lage rentestand, maar ook via een beleid van actief schuldbeheer slaagt de Provincie er toch in de schulduitgaven (intresten en aflossingen) de voorbije jaren onder controle te houden. Naast de lage rentevoeten werd er geopteerd om via variabele renteherzieningstermijnen de renterisico's te beperken en werd een deel van de schuld gefinancierd aan een kortlopende rente met inperking van de fluctuaties (step-in-step-out collar). Deze rentestructures combineren een lagere korte-termijn rentevoet met de zekerheid van een vooraf bepaalde maximumrente.

B. Het Pensioenfonds

- Opgericht begin jaren negentig, werd in de vorige legislatuur volop gewerkt aan de opbouw van het vermogen van het Pensioenfonds om vanaf 2000 effectief de middelen te leveren om de provinciale pensioenen te betalen.
- De door de provincie uitbetaalde statutaire pensioenen worden integraal terugbetaald door de vzw Pensioenfonds (in 2005 ruim 5,6 miljoen euro) terwijl de werkgeversbijdrage voor de spijziging van het pensioenfonds tot 2006 geplafonneerd is op 14,23% (voor 2005 ongeveer 3,2 miljoen euro). Dit zorgde voor een bijkomende budgettaire ruimte van 2,4 miljoen euro.
- Door de keuze voor het reserveren van middelen in een Pensioenfonds zijn de gevreesde kosten van de vergrijzing voor alle statutaire provinciale ambtenaren ingedekt en is de budgettaire impact voor de toekomstige begrotingen quasi exact gekend.

1.2 Aandachtspunten 2007-2012

Het (hoge) huidige investeringsritme kan niet verder worden aangehouden. Voor de VLD moet inzake investeringen het accent dan ook liggen op een doordachte spreiding (in ruimte en tijd) en op een gerichte voortzetting van bestaande projecten.

De VLD wil bovendien dat elk nieuw initiatief gekoppeld wordt aan een evaluatie van de bestaande initiatieven binnen het beleidsdomein.

Daarnaast wil de VLD ook dat elk lopend initiatief op regelmatige basis onderzocht wordt op zijn meerwaarde ten opzichte van gelijkaardige initiatieven van de andere bestuurlijke niveaus.

Elk lopend initiatief moet daarenboven regelmatig geëvalueerd worden op de effectiviteit van de gekozen methodiek en op het bereikte doel. Voorbijgestreefde subsidiëringvormen moeten worden vervangen door nieuwe, meer tijdsgebonden en transparante subsidiëringvormen.

Naast de investeringen dient ook gedacht te worden aan de inperking van de werkingskosten. Voor de VLD moet het streefdoel zijn om deze door een rationalisatie van de aankopen te doen dalen met 10 tot 15 %.

Inzake fiscaliteit moet Oost-Vlaanderen een provincie blijven waarin een lage fiscaliteit samengaat met een brede dienstverlening.

De correcte financiering van het Pensioenfonds is een blijvend aandachtspunt. De noodzakelijke input moet blijken uit een periodiek op te maken actuariële studie waarin alle huidige en toekomstige pensioenverplichtingen worden gesimuleerd.

Actief schuldbeheer is een voorwaarde voor een evenwichtig financieel beleid. De VLD wil dan ook dat deze verder wordt gehandhaafd.

De VLD wil dat de provinciale vzw's (zoals EROV, Toerisme Oost-Vlaanderen) dezelfde financiële orthodoxie huldigen als de eigen provinciale diensten. Bovendien pleit de VLD voor een grotere financiële transparantie van hun werking. De vraag stelt zich daarbij of ze niet beter tot autonome provinciebedrijven zouden hervormd worden.

Het zelf in hand hebben van zijn uitgaven is onontbeerlijk voor het voeren van een orthodox en evenwichtig financieel beleid. De VLD ijvert daarom voor toepassing van het zogenaamde Belfortprincipe, wat inhoudt dat de kostprijs van een maatregel moet betaald worden door diegene die verantwoordelijk is voor die beslissing.